ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрдэнэбүрэн сумын цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2022/100/НА/-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2022 он	Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг: tsetsegsuren.a@audit.gov.mn Тунгалаг бүртгэл Аудит ХХК-ны захирал Аудитор: Ч. Мөнхцоож Утас: 99028555 цахим хаяг: munhuu8555@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 3
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 3
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 4
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 5
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 6
3. Аудитын тайлан 8
3.1 Ерөнхий зүйл 8
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 8
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 9
3.4 Материаллаг байдал 9
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 9
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 10
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 11
3.8 Аудитын гол асуудал 11
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 11
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 11
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 11
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 12
4. Аудитын илрүүлэлт 12
4.1 Залруулсан алдаа 12
4.2 Төлбөрийн акт 12
4.3 Албан шаардлага 12
Албан шаардлага өгөөгүй .... **Error! Bookmark not defined.**
4.4 Зөвлөмж 12
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 13

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2022.03.13 №

танай ____________-ны №____________-т

ЭРДЭНЭБҮРЭН СУМЫН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН

ЭРХЛЭГЧ М.ЦАГААНЦООЖ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрдэнэбүрэн сумын цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Эрдэнэбүрэн сумын цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Байгууллагын эзэмшлийн эргэлтийн сүргийн мал амьтадыг данс бүртгэлд тусгаагүй, сүргийн эргэлт нас дэвшилтийг тооцоогүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 7,4-д" Аж ахуйн нэгж байгууллагын удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтанд бичилт хийж бүрдүүлнэ." гэсэнтэй нийцэхгүй, иж бүрэн байх,тохиолдсон байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

.1020417

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	29,673,439	25,584,912
33	**АВЛАГА**	2,341,991	572,253
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,075,184	305,446
335	**Бусад авлага**	266,807	266,807
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	266,807	266,807
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	27,331,448	25,012,659
351	**Түүхий эд материал**	12,000	73,600
35130	Эм боох материал	12,000	73,600
354	**Хангамжийн материал**	26,720,178	24,279,789
35410	Бичиг хэргийн материал	33,500	244,000
35420	Аж ахуйн материал	2,739,064	3,977,034
35460	Хүнсний материал	5,464,913	2,694,658
35470	Бусад хангамжийн материал	18,482,701	17,364,097
35600	Мал амьтад	599,270	659,270
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	298,597,981	288,509,394
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	298,597,981	288,509,394
392	**Биет хөрөнгө**	291,859,231	281,926,894
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	294,534,174	294,534,174
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(25,425,612)	(35,838,417)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	34,165,338	37,165,338
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(22,597,071)	(23,641,621)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	30,703,261	30,703,261
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,409,001)	(24,883,983)
39217	Ном	3,888,143	3,888,143
393	**Биет бус хөрөнгө**	6,738,750	6,582,500
39301	Программ хангамж	625,000	625,000
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(156,250)	(312,500)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	6,270,000	6,270,000
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	328,271,420	314,094,307
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	44,689	401,976
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	44,689	401,976
413	**Өглөг**	44,689	401,976
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	44,689	401,976
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	328,226,731	313,692,330
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	328,226,731	313,692,330
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	100,020,356	100,020,356
51101	Өмч: - төрийн	100,020,356	100,020,356
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	(58,265,650)	(72,800,051)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(58,265,650)	(58,265,650)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(13,450,784)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	286,472,026	286,472,026
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	328,271,420	314,094,307

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	217,261,200	215,561,153
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	13,503,800	3,073,600
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	13,503,800	3,073,600
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	13,194,800	3,073,600
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	13,194,800	3,073,600

13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**203,757,400**	**212,487,553**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	178,460,200	188,252,000
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	178,460,200	188,252,000
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	-	303,853
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		303,853
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	25,297,200	23,931,700
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	25,297,200	23,931,700
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**215,721,852**	**229,011,937**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**215,434,425**	**229,011,937**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	205,858,925	203,178,319
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	136,587,598	140,833,583
210101	Үндсэн цалин	92,567,909	111,823,311
210102	Нэмэгдэл	35,175,265	19,691,113
210104	Урамшуулал	8,844,424	9,319,159
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	16,991,407	18,315,374
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,577,649	12,718,153
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,354,976	1,400,276
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,083,984	1,120,221
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	264,840	276,171
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,709,959	2,800,552
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	25,018,200	22,654,230
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,379,442	1,254,230
210302	Түлш, халаалт	23,447,658	21,400,000
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	785,800	2,141,102
210401	Бичиг хэрэг	85,800	1,304,634
210402	Тээвэр, шатахуун	632,000	456,800
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	16,300	42,800
210404	Ном, хэвлэл	42,200	25,500
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,500	12,000
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	299,368
2105	**Нормативт зардал**	11,757,030	3,904,939
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,978,200	39,900
210502	Хоол, хүнс	8,780,530	3,822,339
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	998,300	42,700
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	-	498,000
210604	Урсгал засвар	-	498,000
2107	**Томилолт, зочны зардал**	-	54,000
210702	Дотоод албан томилолт	-	54,000
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	200,000	359,900
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	35,900
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	200,000	324,000
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	14,518,891	14,417,191
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,575,993	1,328,604
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	12,942,898	13,088,587
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	9,575,500	25,833,618
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	9,575,500	25,833,618
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,575,500	25,833,618
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**1,539,348**	**(13,450,784)**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**1,539,348**	**(13,450,784)**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	**Үзүүлэлт**	**Засгийн газрын оруулсан капитал**	**Дахин үнэлгээний нөөц**	**Хуримтлагдсан дүн**	**Бусад**	**Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн**
C01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	100,020,356	286,472,026	(58,265,650)		328,226,731

C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	100,020,356	286,472,026	(58,265,650)	-	328,226,731
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	100,020,356	286,472,026	(58,265,650)	-	328,226,731
D01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	100,020,356	286,472,026	(58,265,650)	-	328,226,731
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	100,020,356	286,472,026	(58,265,650)	-	328,226,731
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(13,450,784)		(13,450,784)
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	100,020,356	286,472,026	(71,716,434)	-	314,775,947

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	203,757,400	212,512,753
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	203,757,400	212,512,753
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	178,460,200	188,277,200
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	178,460,200	188,277,200
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	-	303,853
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	303,853
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	25,297,200	23,931,700
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	25,297,200	23,931,700
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	203,757,400	212,512,753
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	203,757,400	212,512,753
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	194,181,900	186,679,135
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	137,670,984	137,431,302
210101	Үндсэн цалин	81,251,500	79,324,063
210102	Нэмэгдэл	48,613,560	49,527,697
210104	Урамшуулал	7,805,924	8,579,542
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	18,193,216	18,715,300
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,671,016	13,045,500
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,380,500	1,417,600
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,104,400	1,099,000
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	276,200	318,600
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,761,100	2,834,600
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	25,227,100	23,833,600
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,033,700	2,033,600
210302	Түлш, халаалт	22,793,400	21,400,000
210303	Цэвэр, бохир ус	400,000	400,000
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	758,000	3,082,153
210401	Бичиг хэрэг	58,600	1,064,100
210402	Тээвэр, шатахуун	511,100	456,800
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	48,000	42,800
210404	Ном, хэвлэл	33,600	29,800
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	303,853

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	106,700	1,184,800
2105	**Нормативт зардал**	10,340,600	1,696,280
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,620,400	31,400
210502	Хоол, хүнс	8,123,100	1,367,780
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	597,100	297,100
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	70,100	98,000
210604	Урсгал засвар	70,100	98,000
2107	**Томилолт, зочны зардал**	60,700	54,000
210702	Дотоод албан томилолт	60,700	54,000
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	327,600	467,600
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	127,600	143,600
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	200,000	324,000
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,533,600	1,300,900
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,533,600	1,300,900
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	9,575,500	25,833,618
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	9,575,500	25,833,618
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,575,500	25,833,618

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	203,759,909	194,181,900	186,375,282	186,375,282
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	203,759,909	194,181,900	186,375,282	186,375,282
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	203,759,909	194,181,900	186,375,282	186,375,282
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	136,727,700	137,670,984	137,431,302	137,431,302
210101	Үндсэн цалин	81,251,500	81,251,500	74,917,502	79,324,063
210102	Нэмэгдэл	46,368,600	48,613,560	53,726,000	49,527,697
210104	Урамшуулал	-	-	8,787,800	8,579,542
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	18,459,400	18,193,216	18,715,300	18,715,300
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,989,000	12,671,016	12,992,500	13,045,500
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,367,200	1,380,500	1,430,700	1,417,600
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,093,800	1,104,400	1,144,600	1,099,000
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	274,500	276,200	286,100	318,600
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,734,900	2,761,100	2,861,400	2,834,600
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	25,227,100	25,227,100	23,833,600	23,833,600
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,033,700	2,033,700	2,033,600	2,033,600
210302	Түлш, халаалт	22,793,400	22,793,400	21,400,000	21,400,000

210303	Цэвэр, бохир ус	400,000	400,000	400,000	400,000
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	758,000	758,000	2,778,300	2,778,300
210401	Бичиг хэрэг	58,600	58,600	1,064,100	1,064,100
210402	Тээвэр, шатахуун	511,100	511,100	456,800	456,800
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	48,000	48,000	42,800	42,800
210404	Ном, хэвлэл	33,600	33,600	29,800	29,800
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	106,700	106,700	1,184,800	1,184,800
2105	**Нормативт зардал**	19,917,309	10,340,600	1,696,280	1,696,280
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,620,400	1,620,400	31,400	31,400
210502	Хоол, хүнс	17,700,209	8,123,100	1,367,780	1,367,780
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	596,700	597,100	297,100	297,100
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	70,100	70,100	98,000	98,000
210604	Урсгал засвар	70,100	70,100	98,000	98,000
2107	**Томилолт, зочны зардал**	60,700	60,700	54,000	54,000
210702	Дотоод албан томилолт	60,700	60,700	54,000	54,000
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	343,600	327,600	467,600	467,600
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	143,600	127,600	143,600	143,600
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	200,000	200,000	324,000	324,000
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,196,000	1,533,600	1,300,900	1,300,900
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,196,000	1,533,600	1,300,900	1,300,900
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	203,757,400.00	203,757,400.00	210,306,982.00	224,153,582.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	178,530,300.00	178,530,300.00	186,375,282.00	186,375,282.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	178,530,300.00	178,530,300.00	162,443,582.00	162,443,582.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	25,227,100.00	25,227,100.00	23,931,700.00	23,931,700.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	25,227,100.00	25,227,100.00	23,931,700.00	23,931,700.00
122	**ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ**	-	-	0.000	13,846,600.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	-	0.000	13,846,600.00
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	-	-	1.000	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	-	-	1.000	1.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	-	-	11.000	11.00
620001	Удирдах ажилтан	-	-	1.000	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	-	-	6.000	6.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	-	-	4.000	4.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	-	-	11.000	11.00

650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	-	-	7.000	7.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	-	-	4.000	4.00

2.6. Нэмэлт санхүүжилтийн тайлан **төгрөгөөр**

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	-	303,853.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	-	303,853.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	-	303,853.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	-	303,853.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	303,853.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	-	303,853.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	-	303,853.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	303,853.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Эрдэнэбүрэн сумын цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд шилэн дансны мэдээллийг бүрэн оруулах, төсвийн хэмнэлтэй холбоотой асуудлыг зөвлөмжид тусгасан болно.

Аудитыг Тунгалаг бүртгэл аудит ХХК-ны аудитор Ч. Мөнхцоож 2022 оны 3 дугаар сарын 4-нээс 2021 оны 3 дугаар сарын 8–ны хооронд гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цэцэгсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Болдбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тус байгууллага нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 1 дүгээр сарын 20-ний өдрийн 01 тоот албан бичигтэй боловч Төрийн аудитын газарт 2022 оны 03 дугаар сарын 4-ны өдөр ирүүлж Төсвийн тухай хуульд заасан цагалбарт хугацааг мөрдөн ажиллаагүй болно.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

"Хүүхдийн хөгжил хэрэгцээ, хандлагад нийцүүлэн хүүхэд бүрийг өв тэгш хөгжүүлнэ" гэсэн үндсэн зорилгын дор үйл ажиллагаагаа зохион байгуулсан байна.

Дэлхий нийтэд тархаад байгаа цар тахал Ковид-19 өвчин Монгол Улсад гарсантай холбоотойгоор боловсролын бүх шатны байгууллагын үйл ажиллагааг хааж хувилбарт сургалт хэлбэрээр зохион байгуулах шийдвэр гарсантай холбоотойгоор сургалтын үйл ажиллагааг хувилбарт хэлбэртэйгээр зохион байгуулан ажиллаж хамран сургалтын хүрээнд 132 хүүхэд, 11 багш ажиллагсадтайгаар үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Тухайлбал:

"Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоол гарсан байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон бөгөөд 2018 оноос хойш шинэчлэлт хийгдээгүй харин жил бүр сайжруулалт хийсэн байна.

2021 онд аймгийн Засаг даргын тамгын газраас хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийсэн болон Засаг даргын дэргэдэх дотоод аудитын албанаас санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийгдээгүй, төрийн аудитын газраас 2020 оны санхүүгийн тайланд аудит хийгдсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Эрдэнэбүрэн сумын цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны батлагдсан төсвөөр сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл "Бага" гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2021 оны батлагдсан төсвийн 198362,3 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 3967,2 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцон, санхүүгийн тайлангийн түвшинд гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 3173.8 мянган төгрөгөөр тогтоолоо.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Эрдэнэбүрэн цэцэрлэгийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 14177.1 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Тайланд онд орон нутгийн сангийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэн 3000,0 мянган төгрөгийн камер бусад тохөөрөмжийг авснаар үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэн болон үндсэн хөрөнгийн хуримтлагдсан элэгдлийн дүн 13088,5 мянган төгрөгөөр өссөн зэрэг нь нийт хөрөнгийн дүн буурахад нөлөөлсөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Тайлант оны эхэнд болон эцэст мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлгүй байна.

Тайлант онд авлага өмнөх оноос 1769.7 мянган төгрөгөөр буурсан. Энэ нь өмнөх оны НДШ болон ХХОАТ-н авлага буурсантай холбоотой.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 25012,6 мянган төгрөг болж 2318,7 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Энэ нь аж ахуйн материал 1238,0 мянган төгрөгөөр өсөж, хүнсний материалын үлдэгдэл 2770,3 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн зэргээс хамаарчээ.

Тайлангийн хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 6371,5 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, үнэ төлбөргүйгээр БС-н Газраас 73,6 мянган төгрөгийн ариутгал, халдваргүйн материал хүлээн авч данс бүртгэлд тусгасан болон 8897,5 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл оны эхэнд 370185,9 мянган төгрөг, оны эцэст 373185,9 мянган төгрөг болж 3000,0 мянган төгрөгөөр өссөн нь сумын ОНХС-аас санхүүжүүлэн өрөө тасалгаа, гадна орчны хяналтын камер бэлтгэн нийлүүлсэнтэй холбоотой байна.

Өглөг дансны үлдэгдэл 357,2 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн. Энэ нь цалингийн программд оруулсан нэмэгдэл цалингийн хувь тооцоолсон дүн зөрүүтэйгээс НДШ -н 401,9 мянган төгрөгийн өглөгтэй болохыг илрүүлэн тайланд залруулга хийлээ. Ингэснээр өр төлбөрийн дүн өссөн болно.

Тайлангийн хугацаанд цэвэр хөрөнгийн дүн буурсан, авлага өссөн өглөг нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор хуримтлагдсан үр дүн 13450,7 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 328226,7 мянган төгрөг байснаа оны эцэст 313692,3 мянган төгрөг болж буурсан нь тайлант үеийн үр дүнтэйгээс хамааралтай байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Эрдэнэбүрэн сумын цэцэрлэгийн 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 212183,7 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 212183,7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчаас тус байгууллагын төсвийг 212183,7 мянган төгрөгөөр батлан ирүүлжээ.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд 212183,7 мянган төгрөгийн төсөв баталж 188252,0 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс төсвөөс, 23931,7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 188252,0 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс төсвөөс, 23931,7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс нийт 212183,7 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 25833,6 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлж 186375,2 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 186375,2 мянган төгрөг болж төсвийг батлагдсан төсвийн хүрээнд зарцуулсан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд нэмэлт дансаар БСГазраас ариутгалын зардал болон ковидын халдвар хамгааллын хэрэгсэлийн нөөц бүрдүүлэлэхэд 303,8 мянган төгрөгийн орлого орж тус тусын зориулалтын дагуу зарцуулагджээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого зарлагын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

АДБОУС 706.7-д тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

АДБОУС 701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасны дагуу тус байгууллагын 2021 оны Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хяналаа.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа 151 мэдээллийг хугацаандаа оруулж, хугацаа хожимдож мэдээлэл байхгүй байна.

Гэвч аудитын явцад бид улирлын тайлан, худалдан авах ажиллагааны мэдээллийг цаг хугацаандаа шилэн дансанд мэдээлсэн эсэхийг хянахад жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн 24 мэдээлэл оруулахаас 22 хугацаандаа, 2 хугацаа хоцорсон байна.

Бидний хянаснаар 5,0 сая төгрөгөөс дээших үнийн дүнтэй 2 ажил гүйлгээний 24076,6 мянган төгрөгийн мэдээллийг уг сайтад байршуулахаар байна. Үүнээс 1 ажил гүйлгээ мэдээлэгдэж, 1 ажил гүйлгээ мэдээлэгдээгүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн дүн 80 орчим хувьтай байна. гэж үзлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх аудитаар үр дүнгийн урамшууллыг ажлын үр дүнгээр бус хавтгайруулан олгосон, малыг зах зээлийн үнээр үнэлж данс бүртгэлд тусгаагүй зэрэг зөрчил дутагдлыг арилгах зөвлөмж хүргүүлжээ. Энэ зөвлөмжийн дагуу тайлант онд үр дүнгийн урамшууллыг хавтгайруулан олгоогүй бөгөөд хэмнэгдсэн цалингийн зардлыг буцаан төвлөрүүлсэн байна. Харин малыг данс бүртгэлд бүртгэх зах зээлийн үнээр үнэлэх асуудал хийгдээгүй. Учир нь жилийн эцсээр малын тооллогын картаар нийт 85 толгой мал, түүний дотор хонь

50 ямаа 35 гэж тоолсон боловч нас хүйсээр ангилаагүй тул бодитойгоор зах зээлийн үнэлгээ хийх боломжгүй байжээ. Иймээс зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 60 хувьтай хэрэгжсэн гэж үзэж байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байгууллагын эзэмшилд байгаа гэх эргэлтийн мал амьтадын тооллогыг дахин хийж хонь ямаа гэж ангилан нас, хүйс, төл мал гэж ялган үнэлж, данс бүртгэлд тусгах асуудлыг дараагийн аудитаар дахин хянах нь зөв гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 21826,0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 3188,5, мянган төгрөгийн алдааг залруулж, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангаагүйтэй холбоотой 1 албан шаардлага өгч, шилэн дансны тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлэх, Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан төсвийн 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргаж ажиллаагүйтэй холбоотой 18637,5 мянган төгрөгийн үнийн дүн бүхий 2 төрлийн зөвлөмж өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Амралтын мөнгөнөөс суутгах НДШ-н тооцоо буруугаас 1548,9 мянган төгрөгийн өглөг дутуу бүртгэсэн

2. ХХОАТ-н авлага дутуу бүртгэсэн 290,5 мянган төгрөг

3. НДШ-н өглөг 401,9 мянган төгрөгийг бүртгээгүй

4. БСГ-аас үнэ төлбөргүй ирсэн 73,6 мянган төгрөгийн автомакс ариутгалын бодис орлого бүртгээгүй

5. Цалингийн зардал дутуу тооцоолсон 2422,4 мянган төгрөг

Шийдвэрлэсэн нь: Аудитын явцад дээрхи 3188,5 мянган төгрөгийн алдааны залруулга хийхийг шалгагдагч байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, шалгагдагч байгууллага тухайн бүртгэлийг аудитын явцад залруулах хүсэлтээ 2022 оны 3 дугаар сарын 13-ны 02 тоот албан бичгээр ирүүлсэн тул залруулгыг тайланд хийлээ.

4.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй.

4.3 Албан шаардлага

Өмнөх аудитаар эргэлтийн малыг зах зээлийн үнээр үнэлж данс бүртгэлд тусгаагүй зөрчлийг арилгуулахаар зөвлөмж хүргүүлсэн боловч уг зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй тул өмнөх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн сүргийн эргэлт тооцон хонь ямаа гэж ангилахаас гадна малын төрөл бүрээр нас хүйсээр ангилан бүртгэж, нас дэвшилт, төлийн орлого, зарцуулалтаар бүртгэн тайлагнаж байх

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

4.4.1 Шилэн данстай холбоотой асуудал

4.4.1. Илрүүлэлт: Шилэн дансны хуульд заасны дагуу сар бүрийн цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээших зарлагын ажил гүйлгээ, авлага , өглөг үүссэн шалтгаан тайлбарын мэдээллийг байршуулаагүй байна.

4.4.2. Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт", 6.4.5-д "цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8.бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс,төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг мэдээлэх гэсэн заалтуудыг мөрдөн холбогдох мэдээллийг тухай бүрд мэдээлж хэвших.

4.4.2 Төсвийн хэмнэлттэй холбоотой асуудал

4.4.1. Илрүүлэлт: "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай " Засгийн газрын 2021 оны 2 дугаар сарын 17-ны өдрийн 43 дугаар тогтоолын 1.1-д батлагдсан төсөвт зардлын 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргах, цахилгаан дулааны эрчим хүч цэвэр усны хэрэглээний 20-оос доошгүй хувийн хэмнэлт гаргах,

4.4.2. Өгсөн зөвлөмж: "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай " Засгийн газрын 2021 оны 2 дугаар сарын 17-ны өдрийн 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 4 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

Мянган .төг

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Эрдэнэбүрэн сумын цэцэрлэг	7	21,826.0	4	3,188.5	0	0	1	0.0	2	18637.5

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР Огноо:2022. 03.13

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР А.ЦЭЦЭГСҮРЭН Огноо: 2022. 03.13

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР Ч.МӨНХЦООЗ Огноо: 2022. 03.13

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 3 сарын 15 өдөр Дугаар____ Ховд

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Эрдэнэбүрэн сумын цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Өмнөх аудитаар эргэлтийн малыг зах зээлийн үнээр үнэлж данс бүртгэлд тусгаагүй зөрчлийг арилгуулахаар зөвлөмж хүргүүлсэн боловч уг зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй тул зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн сүргийн эргэлт тооцон, малын төрөл, нас, хүйсээр ангилан бүртгэж, нас дэвшилт, төлийн орлого, зарцуулсан зориулалтаар анхан шатны баримт хөтлөн, данс бүртгэлд тусгаж, тайлан гаргаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 7,4-д" Аж ахуйн нэгж байгууллагын удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтанд бичилт хийж бүрдүүлнэ." гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хувиарлалт гэсэн батламж мэдэгдлүүдтэй нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "*Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.*" Гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Эргэлтийн малыг зах зээлийн үнээр үнэлж данс бүртгэлд тусгаагүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг албан тоотоор 2022 оны 6 дугаар сарын 15-ны дотор аймгийн Аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг цэцэрлэгийн эрхлэгч М.Цагаанцоож, нягтлан бодогч Л.Нямгарав нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

Ахлах аудитор [signature] Ч.Мөнхцоож

0210439